

Eksamensopgave
Sundhedsfaglig diplomuddannelse

Studerendes navn: Gitte Meilandt Siersbæk

Studienr.: va117870

Uddannelsesretning: Fleksibel diplomuddannelse

Valgmodul: Kommunikation, hold 0136, deltidsstudie, e-læring

Dato: 27.januar 2011

Vejleder: Eva Ulstrup

Anslag: 23.880

Interkulturel kommunikation mellem danskere og grønlandere

Hermed bekræftes, at opgaven er udfærdiget uden uretsmæssig hjælp jf. BEK nr. 1016 af 24/08/2010

Underskrift: Gitte Meilandt Siersbæk

Kopiering eller anden gengivelse af eksamensopgaven eller dele af denne er kun tilladt med forfatterens tilladelse, jvf. gældende dansk lov om ophavsret. Eksamensopgaven er ikke et udtryk for Center for Videreuddannelse, University College Sjællands meninger eller holdninger

Underskrift: Gitte Meilandt Siersbæk

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	3
1.1	Problemstilling.....	3
2	Problemformulering	3
2.1	Begrebsdefinitioner.....	4
3	Metodebeskrivelse	4
3.1	Vidensindsamling.....	4
3.2	Teorivalg	4
3.3	Praksisbeskrivelse.....	4
3.4	Analyse	4
3.5	Diskussion & vurdering, samt konklusion	4
3.6	Perspektivering	5
4	Teoretiske begrebsafklaringer.....	5
4.1	Interkulturel kommunikation mellem grønlandere og danskere.....	5
4.2	Kulturforståelse	6
4.3	En interkulturel kommunikationsmodel	7
4.3.1	Min forforståelse om den grønlandske kultur.	8
5	Praksisbeskrivelse.....	8
6	Analyse	9
6.1	Positionering	9
6.2	Iben Jensens analysemodel.....	10
7	Diskussion & Vurdering	11
7.1	Metodediskussion	12
8	Konklusion	12
9	Perspektivering	12
10	Litteraturliste	14
11	Bilagsfortegnelse	15

1 Indledning

I dagligdagen som dansk børnefysioterapeut i en grønlandsk kommune oplever jeg ofte problemer med kommunikationen, mellem mine grønlandske samarbejdspartnere og mig selv, hvilket medfører undren og frustrationer for begge parter. Problemerne opstår som følge af sproglige og kulturelle forskelligheder (Tróndheim, 2002). Jeg ved, ud fra min egen erfaring, at der er mange danskere i Grønland, der oplever det samme som jeg. Langt størstedelen af danskerne i Grønland, er født og opvokset i Danmark, og er rejst herop for en gennemsnitlig periode på et par år for at arbejde (Tróndheim, 2002). Dette har bl.a. medført, at mange grønlændere har den holdning, at de ikke vil involvere sig med danskere, da de alligevel snart rejser igen.

Jeg tror, at en af årsagerne til danskernes frustrationer skyldes, at Grønland på mange måder er meget dansk. De fleste kan tale dansk, der er danske programmer i fjernsynet og både på skiltene i butikkerne og i artiklerne i aviserne er der information på begge sprog. Jeg oplever, at vi danskere tror, vi er ens, men det er vi langt fra. Grønland er kulturelt meget forskelligt fra Danmark. De to kulturer er parallelkulturer, hvilket vil sige, at de ligner hinanden meget. De synes ens på overfalden, men i praksis er der mange små betydningsforskelle. (Jensen, 2005).

For at illustrere problematikken mellem kulturerne, vil jeg bruge et praksiseksempel fra min egen hverdag, der også tydeliggør, at det desværre går ud over de børn, vi arbejder med. Det koster, på sigt, samfundet dyrt, fordi børnene har behov for hjælp gennem længere tid.

1.1 Problemstilling

Jeg ser følgende problemstillinger ud fra ovenstående: Manglende kulturforståelse, misforståelser i den interkulturelle kommunikation, og det tværfaglige samarbejde. Sidstnævnte emne fravælger jeg dog at beskæftige mig med i denne opgave, da det i sig selv er et stort emne, der rummer mange problemfelter.

Jeg har valgt nedenstående problemformulering, og mener den kan give mig og evt. andre redskaber til at minimere risikoen for misforståelser i den interkulturelle kommunikation.

2 Problemformulering

Hvordan kan jeg, i mit virke som dansk børnefysioterapeut i Grønland, med fordel anvende teorier om interkulturel kommunikation i mit daglige arbejde?

Ord der er understreget, vil blive defineret i nedenstående afsnit.

2.1 Begrebsdefinitioner

<i>Dansk</i>	Født i Danmark og opvokset med den danske kultur.
<i>Teorier</i>	Iben Jensen anvendes som hovedteoretiker og suppleres bl.a. af Gert Hofstede og Eline Thornquist.
<i>Interkulturel kommunikation</i>	Begrebet udfoldes og defineres i teoriafsnittet 4.1.

3 Metodebeskrivelse

3.1 Vidensindsamling

Den viden, der inddrages omkring forholdet mellem danskere og grønlandere, er udelukkende baseret på egne oplevelser og erfaringer, bl.a. fra et kulturforståelseskursus, hvilket så vil fremgå, medmindre andet er nævnt.

3.2 Teorivalg

Iben Jensen er valgt, som hovedteoretiker. Litteratur af hende er blevet præsenteret på modulet og hendes baggrund, erfaring og forskningsområde gør hende til en relevant teoretiker ift. den problemformulering denne opgave søger svar på. Desuden trækkes teori af bl.a. Geert Hofstede og Eline Thornquist ind, hvor det kan hjælpe til at skabe forståelse. For at give læseren en viden om og forståelse for den grønlandske versus den danske kultur, har jeg viet et afsnit til det, her efter metodebeskrivelsen.

3.3 Praksisbeskrivelse

I dette afsnit vil jeg, via et eksempel på en situation hvor kommunikationen mislykkedes mellem mig og en grønlandsk pædagog, indføre læseren i den problemstilling, jeg møder i min hverdag.

3.4 Analyse

Analysen er inddelt i to underafsnit: Positionering og Iben Jensens analysemodel. Tilsammen udgør det relevante delelementer, der kan belyse problemformuleringen.

3.5 Diskussion & vurdering, samt konklusion

Her vil jeg diskutere og vurdere de perspektiver, teorierne har bragt over problemformuleringen. Samt, i en metodediskussion, vurderer de anvendte teoretikers bidrag og min egen metode, til besvarelsen af problemformuleringen.

I konklusionen vil jeg svare på problemformuleringen. Den vil være handlingsanvisende for læseren i sin interkulturelle kommunikation.

3.6 Perspektivering

Her vil jeg byde ind med, hvad denne opgave kan bruges til, og hvilken betydning den har for mig og eventuelt også for andre danskere og grønlandere i Grønland. Samt hvad der yderligere har vist sig at være interessant indenfor denne problematik.

4 Teoretiske begrebsafklaringer

4.1 Interkulturel kommunikation mellem grønlandere og danskere

Iben Jensen (2001, 2005) beskriver to former for kommunikation; den klassiske med en afsender, et budskab og en modtager, samt den modtagerorienterede kommunikation, hvor man er opmærksom på, at der sker en fortolkning af det sagte, at den måde man positionere sig selv og giver den anden mulighed for at positionere sig, har indflydelse på kommunikationen. Dette kaldes den dialogiske kommunikationsmodel, og er det syn på kommunikation der arbejdes videre med herfra.

Interkulturel kommunikation er kommunikation som ovenfor, der udspiller sig mellem personer fra forskellige kulturer, i dette tilfælde mellem to nationaliteter – grønlandere og danskere.

Med positionering menes hvordan man fremstiller sig selv. Iben Jensen (2001, 2003, 2005) opererer med tre forskellige former for positionering i den almindelige samtale: en underordnet, en ligeværdig og en dominerende. Når man positionerer sig underordnet overlader man styringen til modparten og gør sig underlegen. Ved en ligeværdig positionering forsøger man at stille sig lige med modparten – man giver udtryk for egne interesser, samtidig med, at man gør plads for modpartens. I den dominerende positionering fremstiller man sig selv som den der har ret til at bestemme – f.eks. læreren og eleven.

Ifølge Hermansen et al. (2006), så "taler" vores adfærd til modparten, selvom vi ikke siger noget verbalt. Kommunikation sker konstant mellem mennesker, og det er ganske egentligt ikke muligt at *ikke-kommunikere*, vi kommunikerer nonverbalt hele tiden, f.eks. via kropssprog, ansigtsudtryk, stemme og tempo. Man kan tale om, at der er inkongruens og kongruens i den kommunikation der fremføres. I den inkongruente kommunikation er der modsatrettede signaler, i det der siges, og det der vises nonverbalt. Modsat kongruent kommunikation, hvor der er overensstemmelse mellem det verbale og det nonverbale. (Eide & Eide, 2007)

Grønlændere bruger rigtig meget nonverbalt kommunikation. Et *ja* vises med et løft af øjenbrynene, et *nej* vises med en rynken på næsen, og et *jeg er ligeglad/jeg ved det ikke/jeg er uenig-men jeg vil ikke vise dig det*, vises med et løft af skuldrene. Dette er uskrevne regler om, hvordan man som grønlander kan kommunikere. Thornquist (2000) benævner, regler som disse, for sociale konventioner og siger at de er symbolske handlinger. Forbindelsen mellem symboler og det, de står for, er kulturbetinget, og de bliver meget betydningsfulde i kraft af deres skik og brug. (Thornquist, 2000)

Kommunikation og kulturforståelse hænger tæt sammen, fordi det er i kommunikationen at der kæmpes om de forskellige holdninger (Jensen, 2005).

4.2 Kulturforståelse

Jensen (2005) beretter om to forskellige syn på kultur – to forskellige kulturbegreber – det beskrivende og det komplekse. Det beskrivende omfatter, at en given kultur beskrives udefra og relativt objektivt, og at alle i nationalkulturen¹ deler regler, normer og værdier (Jensen, 2005). F.eks. hvis jeg tænker om alle mine grønlandske samarbejdspartnere, at de tænker og agerer ens, fordi de alle er grønlandere, og forklarer deres handlinger ud fra kulturen. Ved det komplekse kulturbegreb eksisterer kulturen mellem mennesker i sociale fællesskaber. Man kan tilhøre mange forskellige fællesskaber. Kultur er det, man fortolker sin tilværelse igennem og handler efter. Begrebet er komplekst, fordi det rummer modsigelser kulturene imellem. (Jensen, 2005)

Ved det komplekse kultursyn, vil jeg ikke generalisere, men være opmærksom på andre parametre end det nationale, f.eks. alder, køn og uddannelse.

På et kulturforståelseskursus, blev jeg præsenteret for den hollandske forsker Geert Hofstedes teori om kulturforskelle, som jeg gerne vil trække frem her, da den giver et godt overblik over nogle af de væsentligste kulturforskelle mellem det danske og det grønlandske folk. Han opererer med fem dimensioner; magtdistance, maskuline/feminine værdier, kort-/langsigtet orientering, individualisme/kollektivism og usikkerhed/tryghed. (Hofstede, 2006)

Grønlændere og danskere adskiller sig meget på flere punkter, f.eks. ift.

individualisme/kollektivism, hvor danskerne har en jeg-kultur, hvor enhver må forventes at drage omsorg for sig selv og sin nærmeste familie, og identiteten er baseret på individet. Hvorimod grønlænderne har en vi-kultur, hvor man er meget loyal mod hele sin familie, og der lægges vægt på at tilhøre en gruppe eller organisation. Grønlænderne kan også bedre leve med usikkerhed og foretrækker fleksible regler/retningslinjer og uformelle aktiviteter,

¹ Nationalkulturen er f.eks. danskere, tyskere, grønlandere.

hvorimod danskerne foretrækker konkrete regler om f.eks. religion og fødevarer og strukturerede aktiviteter. Og ikke mindst ser grønlænderne tid som en ubegrænset ressource, og der er en løs opdeling, alt efter hvad der er vigtigt nu og her, f.eks. kan rygter om hvalkød på brættet² gøre det legalt pludseligt at smutte fra arbejdet. Hvor man i Danmark ser tid ses som en begrænset ressource – "tid er penge", "vi skal ikke spille tiden" og vi hader ventetid!

Disse forskellige dimensioner er gode at være sig bevidst i det daglige. De fremhæver i høj grad ens egen selvforståelse, ligesom det udvider forforståelsen om den anden kultur. Specielt at forstå forskellen i opfattelsen af tid mellem de to kulturer, er essentielt for at opnå succes (Kulturforståelseskursus, 2010, bilag 1).

4.3 En interkulturel kommunikationsmodel

Iben Jensen har udviklet en analysemodel, til at beskrive de processer, der umærkeligt foregår, når vi taler med hinanden mellem kulturer. (Jensen, 2001, 2003 & 2005)

Modellen operer med fire analyseredskaber, som jeg uddyber her nedenfor inklusiv egne eksempler fra den grønlandske og danske kultur:

Kulturel forforståelse er den forståelse man har om en kultur, som man ikke selv er en del af, indtil man opnår yderligere viden. Når man møder en ny kultur, bruger man den viden man har, om end den er sparsom, om kulturen, til at forstå hvad det er man oplever.

Grønlænderne tænker f.eks. at det var de danske håndværkere der bragte druk til Grønland i 70'erne (Kulturforståelse på arbejdspladsen, 2010, bilag 2).

Kulturel selvforståelse er måden hvorpå man opfatter sin egen kultur, og eksistere kun i mødet med andre kulturer, for det er først i konstruktionen af de andre, man skaber billedet af sig selv. Dette fører ofte til en idealisering af ens egen kultur. F.eks. mener mange danskere i Grønland, at de generelt er mere effektive end grønlændere (Tróndheim, 2002, s.199), hvorimod grønlænderne mener, at danskerne er præget af konkurrencementalitet (Tróndheim, 2002, s.199).

Fix-punkter er emner mellem to kulturer, som er sprængfarlige, i den forstand, at de nemt kan føre til uenigheder og misforståelser. Begge kulturer føler sig repræsenteret ved et fix-punkt. Et aktuelt fix-punkt i denne sammenhæng er opfattelsen af tid.

Erfaringspositioner hermed mener Iben Jensen, de erfaringer, både kropslige og bevidsthedsmæssige, man har med sig fra sine forskellige sociale placeringer i samfundet.

² Brættet er det sted i byerne, hvor fangerne og fiskerne kan sælge deres friske varer.

Der er f.eks. stor forskel på, hvad god børneopdragelse er, når man kommer fra en grønlandsk bygd eller fra København, om man er ung eller gammel, rig eller fattig.

Disse fire analyseredskaber kan være med til at skabe struktur i en samtale. Man kan blive mere opmærksom på at de erfaringer, den anden har med sig, kan være meget forskellige fra ens egne, men skal respekteres og ikke afvises. (Jensen, 2005)

Men det at kunne "kultur-aflæse", handler i bund og grund om forståelse. Ifølge Wachterhausen (1997) handler forståelse om, at gøre det ubekendte kendt. Man vil altid forsøge at forstå det ukendte med det kendte, hvilket han benævner et metaforisk akt og selve handlingen, at se noget som noget andet, er metaforisk projektion. Dette stemmer godt overens med Thornquists (2005) teori om kort og terræn. Terrænet er det hidtil uudforskede område, hvor vi så prøver at finde vej igennem med vores kort. Vi bruger den erfaring vi har til at forstå det nye omkring os.

4.3.1 Min forforståelse om den grønlandske kultur.

Mit kort i dag ser således ud: Vi flyttede herop pga. jobmuligheder, ligesom så mange andre danskere har gjort det og fortsat gør det (Tróndheim, 2002). Jeg vidste meget lidt om Grønland og grønlænderne forinden, og vil mene, at min forforståelse først for alvor blev dannet efter en tid heroppe. Opsummerende er min forforståelse:

- Grønlænderne er meget afventende og lyttende.
- De kender ikke meget til en fysioterapeuts arbejdsområde.
- De opfatter mig som en autoritet, og stiller ikke spørgsmål ved mine anbefalinger.
- Tiden er ikke så vigtig – og planlægning frem i tiden er sjældent brugt.

5 Praksisbeskrivelse

Jeg vil her give et eksempel på interkulturel kommunikation mellem mig og en grønlandsk pædagog. Eksemplet er et klassisk eksempel på de misforståelser jeg, og mine kollegaer ofte oplever i dagligdagen. Jeg har min gang i en integreret institution, hvor der går børn med specielle behov. Disse børn tilbyder jeg periodevis fysioterapeutisk behandling. Den intervention, jeg igangsætter, skal bl.a. følges op af barnets støttepædagog, for at øge behandlingseffekten (Marselisborgcentret, å.u.).

Jeg behandler et barn i behandling med spasticitet. For at dette barn skal have de bedste muligheder for at øge sin funktionsevne, er det vigtigt at de spastiske muskler udspændes flere gange dagligt, bl.a. også mens barnet er i institutionen. Jeg spørger den grønlandske stuepædagog, som taler fint dansk, om hun tror dette kan lade sig gøre ift. stuens ressourcer, hvortil hun svarer ja. Jeg er dog ikke overbevist, idet jeg ved, der nemt opstår sproglige misforståelser, f.eks. at *hver dag*, ikke kun er *i dag*, hvorefter vi, på min opfordring, sammen planlægger nærmere tidspunkter ift. stuens dagsplan. Det er mest mig der foreslår, og hun skriver det ned. Jeg instruerer efterfølgende stuepædagogen og en medhjælper i udspændingen, samt udleverer billede- og skriftmateriale. De siger også ja til, at brede budskabet til det øvrige personale.

Jeg føler mig efterfølgende afklaret omkring hvilke aftaler, der er indgået og er overbevist om, at vi har den samme viden og har opnået enighed om, hvad der videre skal ske.

Tre dage senere spørger jeg interesseret stuepædagogen, hvordan det går med udspændingen? Hun svarer, at det ved hun ikke, for hun har ikke gjort det, det har medhjælperen. Medhjælperen har desværre været syg både dagen før og i dag, hvorefter jeg spørger indtil, hvem der så har gjort det. Det kan pædagogen ikke svare på.

Som jeg oplever pædagogens adfærd undervejs i denne samtale, så viser hun med sit kropssprog, at hun lytter til mig. Og ved at hun viser mig deres dagsskemaer og noterer hvad vi aftaler, virker hun enig med mig. Hun er stort set tavs hele tiden.

6 Analyse

6.1 Positionering

I praksiseksemplet, forsøger jeg, at positionere mig i en ligeværdig position (Jensen, 2005), ved f.eks. at spørge ind til om pædagogen tror, det ressourcemæssigt kan lade sig gøre. Men mine erfaringer har også lært mig, at jeg må være meget styrende, for at få forløb som disse gennemført, da det er svært at overføre mit ejerskab for indsatsen, samt initiativet til dem. Grønlændere har, i mine øjne, en tendens til at være meget autoritetstro og min oplevelse er, at de ikke gerne diskuterer eller stiller spørgsmål. Dette besværliggør mit ønske om at stille mig ligeværdig, for jeg føler hele ansvaret ligger på min side, og at jeg bliver nødt til at styre samtalen. Derved kommer jeg hurtigt til at virke dominerende, uden at det er min hensigt. Jens Heinrich (2004), der har skrevet et speciale om den grønlandske mentalitet, siger:

Forestillingen om den autoritetstro, umælende grønlander fremstår som en myte, argumenterne har gået på, at grønlandere ikke er specielt verbale og til med som regel afvisende overfor diskussion. Bo Wagner Sørensen³ mener på det punkt, at man blandt grønlandere blot har andre måder at udtrykke utilfredshed på, hvilket hos visse bliver tolket som manglende stillingtagen.

Der er altså også i flg. Heinrich (2004) en mulighed for, at jeg fejlfortolker den grønlandske pædagog. Og jeg kan give ham ret i, at grønlandere ikke udviser deres utilfredshed direkte, men jo f.eks. kan vise utilfredshed, ved ganske enkelt ikke at sige noget.

Jeg opfatter ofte de grønlandske kollegaers signaler, som inkongruente. I praksiseksemplet, siger hun f.eks. ja, og tager ikke til genmæle ved nogen af de ting, jeg fremfører. Hvilket jeg, groft sagt, opfatter som stiltiende accept. Men havde jeg en bredere kulturforståelse, vil jeg måske kunne tolke hendes nonverbale signaler, nemlig at hun ikke sagde noget, og måske trak på skuldrene, netop fordi hun var uenig.

Måden vi begge reagerer på, ud fra vores forforståelse, forstærker den uhensigtsmæssige cirkel, vi er inde i. Ud fra det beskrivende kulturbegreb, generaliserer jeg grønlandere, hvilket her er medvirkende til, at jeg fastlåser vores kommunikation, med mig som den styrende. Pædagogen er opvokset med at danskerne kommer og ved det hele, og dermed tager styringen. Det forstærker hinanden. Desuden antager jeg, at det er svært for hende at komme til at føle et ejerskab for udspændingen, da hun mere er overtalt til det, end overbevist om at det er en god idé. Hun kan have svært ved at komme ind i samtalen pga. det sproglige, idet jeg taler på mit modersmål og hun taler på sit andet sprog. Hvilket også har betydning for samtalen og relationen imellem os. (Thornquist, 2000)

6.2 Iben Jensens analysemodel

I flg. Iben Jensens analysemodel, kan praksissituationen anskues på denne måde:

Min kulturelle forforståelse om den grønlandske pædagog jeg møder her, er at hun er autoritetstro, hun siger ikke meget, men lytter. Hun har svært ved at planlægge i længere tid frem og hun har få erfaringer med mit arbejdsområde.

Min kulturelle selvforståelse er, at jeg taler meget (selvom jeg forsøger at begrænse mig), jeg er meget struktureret, min tid er meget dyrebar og det er vigtigt det jeg har at sige.

Fix-punkterne i situationerne her er; overholdelse af aftaler, den tidsmæssige effektivitet.

³ Bo Wagner Sørensen er lektor ved Roskilde Universitet. Han forsker bl.a. i kulturmøder og multikulturalitet.

Erfaringspositionerne kommer fra den grønlandske pædagogs side, bl.a. til udtryk ved hendes erfaringer med, at danskerne kommer op til Grønland, ved bedre og snart rejser igen. Mine erfaringer kommer bl.a. til udtryk ved, at jeg forventer, vi er lige interesseret i det tværfaglige samarbejde, og begge overholder de aftaler vi har indgået.

Ved brug af denne analysemodel, får jeg en struktur på, hvilke parametre i den interkulturelle kommunikation, der er i spil. Det er med til at revurderer mit kort, så det bedre passer til landskabet (Thornquist, 2000). Men stadigvæk, må vi have brudt den uhensigtsmæssige cirkel, for ellers gavner det ikke børnene. Her kan Iben Jensen og Hofstedes kulturforståelsesteorier anvendes. Jeg kunne gribe det helt anderledes an og tage mere højde for grønlændernes kultur, der hvor den adskiller sig meget fra dansk kultur. F.eks. kunne jeg sætte mere tid af til samtalen, sådan at jeg ville have mere ro til, at lade pædagogen komme på banen med hendes tanker. Jeg vil dermed åbne op for hendes univers og skaber en mere ligeværdig relation og position (Thornquist, 2000 & Jensen, 2005). Dette kunne føre til en oplevelse, hvor pædagogen tager medansvar og ikke ser danskeren som en autoritet, alene pga. nationaliteten.

7 Diskussion & Vurdering

Teorigrundlaget, har i høj grad bidraget til den forståelse, at et fagligt kendskab til kulturforskelle og kulturforståelse gør det nemmere at forstå, at grønlænderne kan have andre værdier og en anden virkelighedsopfattelse end mig selv, og de kan have et andet kropssprog (Jensen, 2005).

Jensen (2005) mener, at kulturforskelle kan bruges som en forklaring på, at man er uenige. Jeg må stille mig helt enig, idet det lige præcist er det, dette praksiseksempel illustrerer. Vi går ikke skævt hinanden, fordi det er vores hensigt, men fordi vi tænker og opfatter situationen og hinanden fra to forskellige kulturbaggrunde. Se bare på Hofstedes kulturdimensioner, der helt tydeligt viser basale områder af vores opfattelse af verden, der er meget forskellige.

Jeg finder denne viden, samt Iben Jensen analysemodel meget anvendelig i mit daglige arbejde. Dette dog ikke ensbetydende med, at al kommunikation vil være problemfri. Men fordelene er, at mit fokus er øget på områder, hvor vi er meget forskellige. De sproglige misforståelser, vil f.eks. også altid være der, men ved at være bevidst om risikoen, og måske endda udvise taknemmelighed over at de faktisk taler på deres andet sprog, skaber man et

rum for, at fejl er tilladt og de ikke skal holde sig tilbage af den grund, samtidig med, man er bevist om at opklare misforståelserne undervejs.

7.1 Metodediskussion

Besvarelsen af problemformuleringen er sket på baggrund af et litterært studie. Det skal her fremhæves, at teoriernes anvendelse på kulturforskelle mellem danskere og grønlandere udelukkende er min egen fortolkning af deres anvendelsesmuligheder, idet Grønland ikke har været i deres eksempler.

Desuden skal det her nævnes, at ethvert synspunkt og antagelse om hvad grønlandere siger og gør, ligeledes er min opfattelse og fortolkning, da ingen med grønlandsk baggrund er inddraget som kilde ifm. denne opgave.

8 Konklusion

Problemformuleringen lyder:

Hvordan kan jeg, i mit virke som dansk børnefysioterapeut i Grønland, med fordel anvende teorier om interkulturel kommunikation i mit daglige arbejde?

Gennem denne opgave, er det blevet tydeliggjort, at ved at være opmærksom på kulturforskelle og arbejde bevidst med at øge sin kulturforståelse, bliver det nemmere at forstå grønlandernes baggrund for, hvorfor de handler som de gør.

Man kan med fordel bruge Iben Jensens (2005) analysemodel til at analysere praktiske eksempler fra dagligdagen. Den kan hjælpe med at skabe noget struktur over, hvilke parametre i den interkulturelle kommunikation, der er i spil. Det kan øge forståelsen for, hvorfor man går skævt af hinanden, ved at give klarhed over den forforståelse man har om den modsatte kultur, samt den selvforståelse man har om sin egen kultur. Desuden kaster modellen lys over ømme samtaleemner, ved at tydeliggøre kulturelle aspekter hvor grønlandere og danskere adskiller sig meget fra hinanden, som også Geert Hofstedes (2006) kulturdimensioner kan gøre det.

9 Perspektivering

Denne fremstilling af fordelene der kan være, ved at inddrage teori om interkulturel kommunikation i det daglige arbejde som dansker i Grønland, er meget brugbar for mig, ligesom den kan være for andre terapeuter og andre faggrupper i Grønland. Den kan f.eks. bruges til, at få idéer til, hvordan kulturforståelsen kan øges og dermed det tværfaglige

samarbejde kan styrkes på arbejdspladserne i Grønland. Man nødt til at involvere sig med hinanden på tværs af kulturer, selvom det ikke altid ønskes, hvilket Hermansen et al., (2006) benævner påtvungen kollegialitet. Dette kunne være rigtig interessant at dykke ned i. Iben Jensens analysemodel vil også være relevant at anvende i andre kulturelle sammenhæng end de nationale, for som Elisabeth Plum (2007) siger, så er det de samme kulturelle mekanismer det handler om, uanset om det er faglige, etniske, organisatoriske eller nationale forskelle.

10 Litteraturliste

- Dalsgaard, C. & Meisner, T. & Voetmann, K. (2002): Forvandling i organisationer. Værdsættende samtale som en vej til bæredygtig kreativitet i organisationer. I: *Forvandling – Værdsættende samtale i teori og praksis*. Psykologisk Forlag. DK. (s. 31-60, 29 sider i alt)
- Eide, T. & Eide, H. (2007): *Kommunikation i praksis*. Forlaget Klim. (s.23-36, 155-172, 30 sider i alt)
- Heinrich, J. (2004): *Den grønlandske mentalitet 1850-1950*. Speciale fra Ilisimatusarfik/Grønlands Universitet. GL. (s.82)
<http://www.ilisimatusarfik.gl/LinkClick.aspx?link=Ekstern%2FUddannelse%2FSpecialeBA%2FDen+groenlandske+mentalitet.pdf&tabid=136&mid=702&language=en-US>
Dato: 24/01/2011.
- Hermansen, M. & Løw, O. & Petersen, V. (2006): *Kommunikation og samarbejde – i professionelle relationer*. Alinea. DK. (s. 52-94, 42 sider i alt)
- Hofstede, G. (2006): *Kulturer og organisationer – Overlevelse i en grænseoverskridende verden*. Handelshøjskolens Forlag. DK. (s.60-61, 90-91, 134-136, 181-183, 226-228, 13 sider i alt)
- Jensen, I. (2005): *Grundbog i kulturforståelse*. Roskilde Universitetsforlag. DK. (s.1-139, 139 sider i alt)
- Jensen, I. (2003): *The Practice of Intercultural Communication – reflections for professionals in cultural meetings*. Journal of Intercultural Communication, issue 6, Februari. SE. (14 sider)
- Jensen, I. (2001): *Interkulturel kommunikation i komplekse samfund*. Roskilde Universitetsforlag. DK. (s.11-66, 97-122, 217-234, 97 sider i alt)
- *Kulturforståelseskursus (2010): Kulturforståelse på arbejdspladsen for Handicapafdelingen i Kommuneqarfik Sermersooq*. Niunermik Ilinniartfik/Grønlands Handelsskole. GL.
- Marselisborgcentret (årstal ukendt): *Fælles indsats – det virker*. Marselisborgcentret. DK. (pjece)
- Thornquist, E. (2000): *Klinik, Kommunikation, Information*. Hans Reitzels Forlag. DK. (s.116-136, 20 sider i alt)
- Tróndheim, G. (2002): Dansk integration og kultur i Grønland. I: *Grønlandsk kultur- og samfundsforskning 00/01*. Ilisimatusarfik/Forlaget Atuagkat. (s.189-204, 15 sider i alt)

11 Bilagsfortegnelse

- Bilag 1: Hofstedes 5. kulturdimension: tid.....1
- Bilag 2: Danskerkolonier i Grønland.....2

Hofstede's 5. kulturdimension: tid

- Tid er ofte en af de fundamentale grundlag, hvad angår aktiviteter i kulturer
- **At forstå forskellen i opfattelser af tid er essentielt for succes**
- Monokronisk tid er karakteriseret som linær-håndgribelig, og delelig. I monokronisk tid er begivenheder planlagt en af gangen, og programmet tager har første prioritet over alt
 - **JEG-KULTUR**
- Polykronisk tid, i kontrast, er karakteriseret ved den samtidige forekomst af mange forskellige ting
 - **VI-KULTUR**

Danskerkolonier i Grønland

Danskerne udgør 10,2 % af befolkningen i Grønland, hvilket svarer til 5.804 styks. Der ud over er der 954 perkere fra andre lande; 226 fra Færøerne, og det skal nok passe, for jeg kender de to. Men der er vist ikke nogen fra selve Persien. I Danmark er der bosat 12.787 inuit der er født i Grønland. Man kan kalde det byttehandel med to for en. Men det skal man nok ikke.

Lige så vel som New York har ghettoer som Harlem og Chinatown, så finder danskere her i Grønland, sammen med folk af samme slags. Så her er altså top 10 over danskerkolonier i Grønland:

Nr. 10 - Håndværkerne

Da missionen ikke er en kategori der findes i Grønland længere, må vi betragte håndværkerne som de mest oprindelige. Nogle er her kun i kort tid; ½-1 år, men mange hænger fast og bor her mange år. **Håndværkerne overtog der hvor missionen slap, og har siden 70'erne lært grønlanderne om druk og hor. Ikke noget at være rigtig stolt af som dansker.**

Nr. 9 - Skolelærerne og pædagogerne

De der folk med mellemlange uddannelser skal typisk op og lege naturfolk et par år, og så tilbage til det trygge cafeliv i Danmark. De får et barn eller to, og rejser så til Danmark, fordi de kender skolen, og de kan godt stå inde for at arbejde der, men ikke at deres egne børn skal gå der. Billedet af en dansk skolelærer, der sidder på sin røde hundeslæde og råber "venstre venstre", er lige så klassisk som en andengenerations indvandre i København, der kører rundt i sin BMW 125i med nedrullede vinduer, og hører høj techno.

Nr. 8 - Sygeplejerskerne

Specielt limousine-sygeplejerskerne skiller sig ud. Sygeplejersker ansat til høj løn i kort tid fra danske vikarbureauer. Samfundet bruger mange midler på at lærer disse at udtale ti ord, og så fordufter de igen. Ond cirkel for sygehusvæsenet, der aldrig får noget kontinuitet i systemet. De er som regel lette at begejstre uden rigtig at vide, hvad de er begejstrede over.

Nr. 7 - Jehova mafiaen

Jehovaerne findes overalt i den vestlige verden, men i et lille samfund som vores har de skruet deres missioneren ned til et absolut minimum, og i stedet slået sig ned på at drive forretninger. Men de skulle også lige prøve at vifte deres Vagttårn i hovedet på mig, så skulle jeg hurtigt putte en tårn vagt i øjet på dem.